

Ambrus István
Erdős Gabriella
Horányi Márton
Óry Tamás

Magyarázat a compliance jogszabályairól II.

Adó- és versenyjogi compliance

Szerkesztette
Ambrus István

Kiadja a
Wolters Kluwer Hungary Kft.
Budapest, 2023
1117 Budapest, Budafoki út 187-189.
Telefon: +36 (1) 464-5656
Fax: +36 (1) 464-5657
E-mail: info-hu@wolterskluwer.com
www.wolterskluwer.com/hu-hu

Felelős vezető: Kézdi Katalin, a Wolters Kluwer Hungary Kft. ügyvezetője
Kiadásért felelős: dr. Krizsán Brigitta
A kiadványok szerkesztéséért felelős: dr. Krizsán Brigitta, dr. Lestyánszky Ádám
Felelős szerkesztő:
dr. Klemencsics Andrea, dr. Lestyánszky Ádám, dr. Lopusny Eszter, dr. Szilvási Miklós
Műszaki szerkesztés: Wolters Kluwer Hungary Kft.
Grafikai tervezés: Wolters Kluwer Hungary Kft.
Nyomdai előkészítés: Orlai Mátyás
Nyomdai munkálatok: AK Nyomda Kft.
Felelős vezető: Káldor Gábor

ISBN 978 963 594 194 0
Termékkód: NOV1053

Kiadványaink megvásárolhatóak a shop.wolterskluwer.hu webáruházban.

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítás és a mű bővített, illetve rövidített változatának kiadási jogát is.
A Kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül sem a teljes mű, sem annak bármely része semmiféle formában (fotokópia, mikrofilm vagy más hordozó) nem sokszorosítható.

Tartalomjegyzék

Rövidítések jegyzéke	23
Bevezetés	33
I. Fejezet: Compliance az adózás területén	35
1. Az adóztatás és az Alkotmány kapcsolata	35
1.1. Az adóztatási jog alkotmányos korlátai	36
1.2. Az adózói megfelelést befolyásoló jogalkotási elvek	38
1.3. A különadók alkotmányos alapja	40
1.4. A hazai és a nemzetközi jog alkotmányos viszonya	42
II. Fejezet: Az adójogi jogkövető magatartás és az adóeljárás rendszere	45
1. Bevezetés	45
2. Adójogi jogkövető magatartás és az adóeljárás alapelvek	46
2.1. A törvényesség (legalitás) elve	46
2.2. A rendeltetésszerű vagy célhoz kötött joggyakorlás követelménye (a joggal való visszaélés tilalma)	46
2.3. Becslés alkalmazásának lehetősége nem célzott joggyakorlás esetén	47
2.4. A szakszerű és hatékony eljárás elve	47
2.5. A megkülönböztetés és részrehajlás tilalma	47
2.6. Az egyedi elbírálás elve	48
2.7. A méltányos eljárás alapelve	48
2.8. A tájékoztatási kötelezettség és az adózói jogok gyakorlása előmozdításának alapelve	48
2.9. A közérthetőség alapelve	49
2.10. A jóhiszemű eljárás és az együttműködési kötelezettség alapelve	49
2.11. A szerződés tartalom szerinti minősítése (valódisági klauzula)	50
2.12. Az ügylet gazdasági eredmény szerinti minősítésének és a kapcsolt vállalkozások közötti szerződések minősítésének követelménye	51
2.13. A nemzetközi szerződéssel érintett jövedelem magyarországi adóztatásának alapelve	53

3. Az adóhatóságok	53
3.1. Az adóhatóságok rendszere	54
3.1.1. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal	54
3.1.1.1. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal szervezete, képviselete	54
3.1.1.2. A NAV általános feladat- és hatásköri szabályai	55
3.1.1.3. A NAV szervezeti egységeinek hatásköri szabályai	56
3.1.1.4. A NAV általános illetékességére vonatkozó szabályok	58
3.1.1.5. A NAV különös illetékességére vonatkozó szabályok	59
3.1.2. Az önkormányzati adóhatóság (Szervezete, felügyelete, hatáskör és illetékesség)	61
4. Az adózó és az adózói képviselet	62
4.1. Az adózó fogalma	62
4.1.1. Adójogi jogutódlás	62
4.2. Az adózói képviselet	63
4.2.1. A képviselet fogalma	63
4.2.2. A képviselet jellege	63
4.2.3. Meghatalmazás a képviseletre	63
4.2.4. A kötelező szakmai képviselet	64
4.2.5. Az állandó meghatalmazás	65
4.2.6. Az adózási ügyvivő	65
4.2.7. A pénzügyi képviselet	66
4.2.8. A kezelt vagyon képviselete	66
5. Az adókötelezettségek eljárási szabályai	66
5.1. Az adókötelezettségek általános eljárási szabályai	67
5.1.1. A munkáltató kijelölése adókötelezettségek teljesítésére	67
5.1.2. Az adókötelezettségek felsorolása	67
5.1.3. Mentésülés az adózói adókötelezettség alól	68
5.1.4. A költségvetési támogatásra való jogosultság és a kedvezőbb szabályokra vonatkozó előfeltételek	68
5.1.5. Adókötelezettségek felszámolás, végelszámolás és kényszertörlés esetén	69
5.1.6. A kockázati tőkealap és az előtársaság adókötelezettségeinek teljesítése	69
5.1.7. Az adókötelezettség szünetelésének következményei	70
6. Az egyes adókötelezettségek részletszabályai	70
6.1. A bejelentkezés és a bejelentés szabályai	71
6.1.1. A bejelentkezési kötelezettség	71
6.1.1.1. Az egyablakos rendszer	72
6.1.2. Fióktelep, közvetlen kereskedelmi képviselet bejelentkezése	72
6.1.3. Bejelentkezés az önkormányzati adóhatósághoz	73
6.1.4. Az adóregisztrációs eljárás	73
6.1.4.1. Kimentési kérelem az adóregisztrációs eljárásban	73
6.1.4.2. Döntés az adószám megállapításáról az adóregisztrációs eljárársban	74

6.1.4.3. Az előtársaság tagjainak felelőssége az adószám megtagadása esetén	74
6.1.4.4. Az adóregisztrációs eljárás megszüntetése	75
6.1.4.5. Változásbejelentéshez kapcsolódó adóregisztrációs eljárás	75
6.1.4.6. Igazolás az adóregisztrációs akadály hiányáról	75
6.1.4.7. Adófizetési biztosíték az adóregisztrációs eljárásban.....	75
6.1.5. Közösségi adószám megállapítása	76
6.1.6. Csoportazonosító szám megállapítása	77
6.1.7. Együttműködő közösség adószámának megállapítása	77
6.1.8. Adóazonosító jel megállapítása bejelentkezés alapján, adóigazolvány ..	78
6.1.9. Adóazonosító jel megállapítása, adóigazolvány kiállítása hivatalból....	79
6.1.10. Az adóazonosító jel közlése, igazolása	79
6.1.11. Adatközlés illetékeljáráshoz	80
6.1.12. Természetes személy bejelentkezése.....	80
6.1.13. Az adózó nyilvántartásba vétele	80
6.1.14. Az adózó törlése az adóhatósági nyilvántartásból	81
6.1.15. Munkáltatói, kifizetői minőség bejelentése	82
6.1.16. Kézpénzfizetés bejelentése	82
6.1.17. Külföldi illetőségű természetes személy bejelentése	82
6.1.18. Kölcsönvevő bejelentési kötelezettsége munkaerő-kölcsönzésnél, és egyéb bejelentések (Art. 2. számú melléklet).....	83
6.1.19. Törzskönyvi jogi személy részére adószám megállapítása.....	83
6.1.20. Változásbejelentés.....	84
6.1.21. Besorolási rendek alkalmazása	84
6.2. Az adóbevallás szabályai	85
6.2.1. Az adóbevallás kijavítása, kiegészítése	86
6.2.2. Havi adó- és járulékbevallás	86
6.2.3. Bevallás benyújtása akadályoztatás esetén és soron kívüli adóbevallás..	86
6.2.4. Bevallásra vonatkozó különös szabályok felszámolási eljárás, végelszámolás, kényszertörzési eljárás esetén	87
6.2.5. Az önellenőrzés szabályai	88
6.2.5.1. Az önellenőrzés bejelentése	88
6.2.5.2. Az önellenőrzés bevallása.....	89
6.2.5.3. Fizetési kötelezettségek az önellenőrzéshez kapcsolódóan	89
6.3. Adófizetés és adóelőleg-fizetés.....	90
6.3.1. Az adó megfizetése – Az adófizetési kötelezettség alanya	90
6.3.2. Az adó megfizetésére kötelezett személy	90
6.3.3. Az adó megfizetésére kötelezés részesedés átruházásakor	92
6.3.4. Kezességvállalás az adó megfizetéséért és az adótartozás átvállalása ...	92
6.3.5. Az adó esedékessége és megfizetésének időpontja.....	92
6.3.6. Adó, költségvetési támogatás kiutalási határideje	93
6.3.7. Késedelmi kamat	94
6.3.8. A megfizetés, a kiutalás módja	95
6.3.9. Megfizetés és elszámolás büncselekmény esetén	96

6.3.10. Az adóelőleg mérséklése	96
6.3.11. Az adószámlára vonatkozó főbb szabályok – elszámolás, nettó számítás, túlfizetés, átvezetés, visszatartási jog	97
6.3.12. Felosztási rendelkezéssel nem rendezett befizetések elszámolása	98
6.3.13. Visszatartási jog gyakorlása	98
6.4. Bizonylat kiállítása és nyilvántartás	99
6.4.1. Bizonylatolási és nyilvántartási kötelezettség	99
6.4.2. A bizonylat megőrzése	100
6.5. Adatszolgáltatás	101
6.5.1. Általános szabályok	101
6.5.2. Egyes adatszolgáltatások	102
6.5.2.1. Adóhatósági adatigénylés személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból	102
6.5.2.2. Adatszolgáltatás a föld bérbeadásáról származó jövedelemről	102
6.5.2.3. Az ingatlanügyi hatóság adatszolgáltatása	102
6.5.2.4. A hitelintézet, pénzforgalmi szolgáltató adatszolgáltatása	103
6.5.2.5. Befektetési szolgáltatói adatszolgáltatás	103
6.5.2.6. Építészeti hatósági adatszolgáltatás	103
6.5.2.7. A közúti közlekedési nyilvántartási szerv adatszolgáltatása	103
6.5.2.8. Adatszolgáltatás ideiglenes rendszámtábla kiadásról	104
6.5.2.9. A Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartás vezetéséért felelős szerv adatszolgáltatása	104
6.5.2.10. Adatszolgáltatás kötvénynyilvántartásból és közúti járműnyilvántartásból	104
6.5.2.11. Az állami foglalkoztatási szerv adatszolgáltatása	105
6.5.2.12. Adatszolgáltatás adókedvezményre jogosító igazolásokról	105
6.5.2.13. Adatszolgáltatás költségvetési támogatás igénybevételéhez felhasználható igazolásokról	105
6.5.2.14. Az önkormányzat jegyzőjének adatszolgáltatása	106
6.5.2.15. A tankerületi központ és a települési önkormányzat adatszolgáltatása	106
6.5.2.16. Adatszolgáltatás a rokkantsági járadékról és a fogyatékosági támogatásról	107
6.5.2.17. Adatszolgáltatás hagyatéki eljárás esetén	107
6.5.2.18. Adatszolgáltatás tevékenység szüneteléséről	107
6.5.2.19. Adatszolgáltatás nyugellátás adóévi összegéről	107
6.5.2.20. Mezőgazdasági és vidékfejlesztési szerv adatszolgáltatása	108
6.5.2.21. Adatszolgáltatás jövedéki adó visszaiigénylésének ellenőrzéséhez	108
6.5.2.22. Élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság adatszolgáltatása	108
6.5.2.23. Idegenrendészeti, menekültügyi, állampolgársági ügyekben eljáró hatóság adatszolgáltatása	108
6.5.2.24. Pénzügyi intézmény, pénzforgalmi intézmény, befektetési vállalkozás adatszolgáltatása	108

6.5.2.25. Telekommunikációs szolgáltatást nyújtó adózó adatszolgáltatása	109
6.5.2.26. Adatszolgáltatás online pénztárgéppel és az adatszolgáltatás minőségét biztosító követelmények	109
6.5.2.27. Az automata berendezést üzemeltető adatszolgáltatása	109
6.5.2.28. Online pénztárgépre és automata berendezésre vonatkozó adatszolgáltatáshoz kapcsolódó hatósági ár	111
6.5.2.29. Soron kívüli adatszolgáltatás	111
6.5.2.30. Kivételes adatszolgáltatás	111
6.5.2.31. A hallgatói hitelhez kapcsolódó adatszolgáltatás	112
6.5.2.32. Adatszolgáltatás az ingatlan forgalmi értékének megállapításához szükséges, a visszerhes vagyónáruházási illeték kiszabása során felvett adatokról	112
6.5.2.33. Adatszolgáltatás családi pótlékról, házasságról, élettársi kapcsolatról, várandósságról	113
6.6. Az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszerhez (EKAER) kapcsolódó fő kötelezettségek	113
6.6.1. Kötelező bejelentés alapesetekben	113
6.6.2. Kötelező bejelentés speciális esetekben	114
6.6.3. Mentesség a bejelentési kötelezettség alól	115
6.6.4. A bejelentés tartalma	115
6.6.5. EU-s behozatal	116
6.6.6. EU-s kivitel	116
6.6.7. Belföldi fuvarozás	117
6.6.8. Közös szabályok	117
6.6.9. Egyszerűsített bejelentés	118
6.6.10. A kockázati biztosíték	119
6.6.10.1. Általános szabályok	119
6.6.10.2. A kockázati biztosíték teljesítésének módjai	120
6.6.10.3. Mentésülés a kockázati biztosíték alól	121
6.7. Pénzforgalmi számla nyitási kötelezettség	122
6.8. Csoportos társasági adóalanyiság egyes kérdései	122
6.8.1. A csoport létrejötte, kérelem	123
6.8.2. Csatlakozás, kilépés, jogutódlás	123
6.8.3. A csoport, illetve a csoporttagság megszűnése	123
6.8.4. A csoportazonosító szám megállapítása	124
6.8.5. Felelősség a csoportos társasági adóalany adókötelezettségeiért	124
6.8.6. A pénzforgalmi számla	124
7. Adatkezelés, adatnyilvántartás, adótitok, adóhatósági adatszolgáltatás	125
7.1. Az adatkezelés szabályai	125
7.2. Adatnyilvántartás	126
7.3. Közhiteles adóhatósági nyilvántartásra vonatkozó szabályok	126
7.4. Adótitok	127
7.4.1. Fogalma	127

7.4.2. Az adótitoktartási kötelezettség alanyai	128
7.4.3. Adótitoksértés	129
7.4.4. Az adótitok jogszerű felhasználása	130
7.4.4.1. Az adótitok alapos okkal történő felhasználása	130
7.4.4.2. A cáfolat közzététele	131
7.4.4.3. Adótartozással rendelkező adózók adatainak nyilvánosságra hozatala	131
7.5. Az adóhatósági adatszolgáltatás	131
7.5.1. Megkeresésre történő adóhatósági adatszolgáltatás	131
7.5.2. Hivatalból történő adóhatósági adatszolgáltatás	133
8. Az adóigazgatási eljárás általános szabályai	134
8.1. Az adóigazgatási eljárás célja és jelentősége	134
8.2. Az adóigazgatási eljárás indítása	134
8.3. Az adóigazgatási eljárás kezdő időpontja és az ügyintézési határidők	134
8.4. Az iratbetekintési jogosultság	135
8.4.1. Az iratbetekintés korlátai	135
8.5. Az eljárás befejezése és az adóhatóság döntései	136
8.5.1. Az adóhatósági döntés formája	136
8.5.2. A döntés tartalma	137
8.5.3. A döntés véglegessége	137
8.5.4. A döntés kijavítása és kiegészítése	138
8.5.5. A döntés közlése	138
8.6. A kézbesítés általános szabályai	138
8.6.1. A kézbesítési kifogás jogintézménye	139
9. Különös adóigazgatási eljárások	140
9.1. Kockázatelemzési eljárás	140
9.1.1. Fogalma	140
9.1.2. A kockázatelemzés módja	140
9.1.3. Adatigénylés a kockázatelemzési eljárásban	141
9.1.4. Intézkedések a kockázatelemzés után	141
9.1.5. A támogató eljárás	141
9.1.6. Felhívás önellenőrzésre	142
9.2. Hatósági adómegállapítás bejelentés, bevallás alapján	142
9.2.1. Hatósági adómegállapítás (adat)bejelentés, bevallás, adatszolgáltatás alapján	142
9.2.2. Adóellenőrzés hatósági adómegállapításnál	143
9.2.3. Döntés illetékkedvezményről, illetékmentességről a határozat kiegészítésével	143
9.3. Az utólagos adómegállapítás	143
9.3.1. Az utólagos adómegállapítás fogalma és célja	143
9.3.2. Utólagos adómegállapítás végelszámolás, illetve megszüntetés esetén	144
9.3.3. Határozat utólagos adómegállapításról	145
9.4. Az adó soron kívüli megállapítása	145
9.4.1. Adómegállapítás az adózó halála esetén	145

9.4.2. Évközi adómegállapítás	146
9.4.3. Adómegállapítás vita esetén	146
9.5. A minősítési eljárás	147
9.5.1. Az eljárás célja	147
9.5.2. Az eljárás folyamata	147
9.5.3. A jogutód minősítése	147
9.5.4. A minősítés elleni jogorvoslat	148
9.5.5. A megbízható adózó meghatározása	148
9.5.6. A megbízható adózó kedvezményei	149
9.5.7. A megbízható adózó elleni szankciók	149
9.5.8. Automatikus fizetési könnyítés lehetősége	149
9.5.9. A kockázatos adózó meghatározása	150
9.5.10. A kockázatos adózókra vonatkozó szankciók és szankciójellegű szabályok	150
9.6. Állami garancia beváltásához kapcsolódó eljárás	151
9.7. Feltételes adómegállapítás	152
9.7.1. Általános szabályok	152
9.7.2. A feltételes adómegállapításra irányuló kérelem és az előzetes konzultáció díja	153
9.7.3. Ügyintézési határidő feltételes adómegállapításnál	153
9.7.4. A feltételes adómegállapításra irányuló kérelem elutasítása	153
9.7.5. Jogorvoslat és ellenőrzés	154
9.7.6. A feltételes adómegállapítási döntés kötőereje	154
9.8. A szokásos piaci ár megállapítása	154
9.8.1. Általános szabályok	154
9.8.2. Az eljárás díja	155
9.8.3. A valódiságvizsgálat	155
9.8.4. Az eljárási határidő	156
9.8.5. Az eljárásban hozható döntések	156
9.8.5.1. A kérelem visszautasítása	156
9.8.5.2. Az eljárás megszüntetése	156
9.8.5.3. A kérelem elutasítása	157
9.8.6. Jogorvoslat	157
9.8.7. Ellenőrzésre és önellenőrzésre vonatkozó különös szabályok	157
9.8.8. A döntés hatálya	157
9.8.8.1. A hatály hosszabbítása és határozat módosítása	158
9.9. A hozzáadottértékadó-visszatérítetési kérelemmel kapcsolatos eljárás	158
9.9.1. Benyújtási határidő és eljárás	158
9.9.2. Jogorvoslat, kiigazítás, eljárás csoportos adóalanyiség esetén	159
9.10. A Közösség más tagállamában vagy harmadik államban letelepedett adóalany általánosforgalmiadó-visszatérítetési jogának Magyarországon történő érvényesítésével kapcsolatos eljárás egyes kérdéseiről	160
9.10.1. Eljárás a kérelem alapján	160
9.11. A magyar uniós tagsággal összefüggő sajátos eljárások	160

9.11.1. Önellenőrzés elbírálása határozattal	161
9.11.2. Visszatérítési igény érvényesítése az Alkotmánybíróság, a Kúria, illetve az Európai Bíróság döntése alapján	161
9.11.3. Áfa-visszatérítési igény érvényesítése az Alkotmánybíróság, illetve az Európai Unió Bírósága döntése alapján.	161
9.12. Fizetési kedvezmények	162
9.12.1. Fizetési könnyítések	162
9.12.1.1. Automatikus részletfizetési kedvezmény	163
9.12.1.2. Pótlékolás fizetési könnyítés esetén	164
9.12.2. Adómérséklés	164
10. Az adóellenőrzés	165
10.1. Az ellenőrzés célja és tárgya	165
10.2. A kötelező ellenőrzés	165
10.3. Az ellenőrzés fajtái	166
10.4. Az adóellenőrzés általános szabályai	166
10.5. Az egyszerűsített adóellenőrzés	167
10.6. A jogkövetési vizsgálat	167
10.7. Az ismételt ellenőrzés	168
10.8. A felüellenőrzés	169
10.9. Határidők az ellenőrzési eljárásban	169
10.10. Az ellenőrzési határidő meghosszabbítása	170
10.11. Az ellenőrzés megindítása	170
10.12. Adózoói jogok és kötelezettségek az ellenőrzési eljárásban	171
10.12.1. Az adózó jogai az ellenőrzés során	171
10.12.2. Az adózó kötelezettségei az ellenőrzési eljárás során	172
10.13. Az ellenőrzés különös szabályai	173
10.13.1. A tényállás tisztázása	173
10.13.2. A jogviszony eltérő minősítésének tilalma	173
10.13.3. Ellenőrzés ingatlanban	173
10.13.4. Próbavásárlás és mintavétel	174
10.13.5. A becslés általános szabályai	174
10.13.6. Felhívás személyazonosság igazolására	174
10.13.7. Helyszín, helyiség, rakomány átvizsgálása, rakomány ellenőrzése	175
10.13.8. EKAER-ellenőrzés	175
10.14. Az ellenőrzés befejezése	175
10.14.1. Ellenőrzési jegyzőkönyv	175
10.14.2. Kiegészítő ellenőrzés (Air. 116. §)	175
10.14.3. Határozathozatal az ellenőrzés megállapításairól	176
11. Adójogi jogkövetkezmények	176
11.1. Az önellenőrzési pótlék	176
11.1.1. Az önellenőrzés célja és a pótlékfizetési kötelezettség	176
11.1.2. Mértéke	177
11.1.3. Az önellenőrzési pótlék mérséklése, elengedése	177

11.2. Késedelmi pótlék	178
11.2.1. A késedelmpótlék-fizetési kötelezettség	178
11.2.2. A késedelmi pótlék felszámítása és előírása	178
11.2.3. A késedelmi pótlék alapja	178
11.2.4. A késedelmi pótlék mértéke	179
11.2.5. A késedelmi pótlék mérséklése és törlése	179
11.3. Adóbírság	179
11.3.1. Az adóbírság alapja, mértéke	179
11.3.2. Feltételes adóbírság kedvezmény	180
11.3.3. Az adóbírság mérséklése, a kiszabás mellőzése	180
11.4. Az eljárási bírság	180
11.4.1. Eljárási bírság kiszabása a végrehajtási eljárásban	181
11.5. Mulasztási bírság	181
11.5.1. Általános bírság szabály	181
11.5.2. Hiánypótlásra felhívás kötelező alkalmazása	181
11.5.3. Egyes mulasztási bírság tényállások	182
11.5.3.1. Az üzletlezárás akadályozása	182
11.5.3.2. A munkáltató kijelölésére vonatkozó szabály megsértése	182
11.5.3.3. Adóköteles tevékenység folytatása adószám hiányában	183
11.5.3.4. A foglalkoztatott bejelentésére vonatkozó szabályok megsértése	183
11.5.3.5. Igazolatlan eredetű áru forgalmazása és EKAER-bejelentési kötelezettség nem előírászerű teljesítése	183
11.5.3.6. Beszámoló-letétbehelyezési és -közzétételi szabály megsértése, egyéb számviteli jogsértések	184
11.5.3.7. Számla-, nyugtakibocsátási kötelezettség, valamint iratmegőrzési kötelezettség szabályainak megsértése	184
11.5.3.8. Általánosforgalmiadó-összesítő jelentés nem előírászerű teljesítése	185
11.5.3.9. Nyilvántartási, iratmegőrzési kötelezettség megszegése szokásos piaci ár meghatározása, valamint ellenőrzött külföldi társaságokkal folytatott ügyletek esetén	185
11.5.3.10. Az adóelőleg-kiegészítési szabályok megsértése	185
11.5.3.11. Az adólevonási, adóbeszedési kötelezettség megsértése	186
11.5.3.12. A készpénzfizetéssel, a pénztárgéppel, az automata berendezéssel és az AFE-val összefüggő szabályok megsértése	186
11.5.3.13. A munkabérek nettó értékének megőrzését célzó adókedvezmény jogosulatlan igénybevétele	187
11.5.4. A mulasztási bírság kiszabásának mérlegelése és időbeli korlátja	187
11.6. Intézkedések	187
11.6.1. Lefoglalás	187
11.6.2. A jármű visszatartása	188

11.6.3. Áru hatósági felügyelet alá vonása	189
11.6.4. Üzletlezárás	189
11.6.5. Az adószám törlése	190
11.7. Jogkövetkezmények alóli mentesülés	191
12. Adójogi jogorvoslatok	191
12.1. A jogorvoslati eljárások fajtái	192
12.1.1. A döntés módosítása vagy visszavonása	192
12.1.2. Fellebbezés	193
12.1.2.1. Fellebbezésre jogosult személyek	193
12.1.2.2. A fellebbezhető döntések	193
12.1.2.3. A fellebbezési jog gyakorlása	194
12.1.2.4. Az elsőfokú adóhatóság eljárása fellebbezés esetén	194
12.1.2.5. A másodfokú adóhatóság eljárása fellebbezés esetén	195
12.1.3. Felügyeleti intézkedés	196
12.1.4. Új eljárásra utasítás	197
12.1.5. Közigazgatási per	197
12.1.6. Ügyészi felhívás és fellépés	197
12.1.7. Semmisség	198
12.1.8. A súlyosítási tilalom	198
13. Elévülés az adójogban	199
13.1. Fogalma	199
13.2. Az adómegállapításhoz való jog elévülése	199
13.2.1. Az adómegállapításhoz való jog elévülésének meghosszabbodása	200
13.3. A végrehajtáshoz való jog elévülése	201
13.3.1. Az elévülés számítása	201
13.3.2. Az elévülés megszakadása	201
13.3.3. Az elévülés nyugvása	201
13.4. Végrehajtáshoz való jog korlátozása vagy megszüntetése	202
13.5. Elévülés nemzetközi vitarendezési eljárásnál	202
14. Az állami adó- és vámhatóság által nyújtott szolgáltatások	203
14.1. A szolgáltatások felsorolása	203
14.2. A köztartozásmentes adózói adatbázis működtetése és közzététele	204

III. Fejezet: Eljárásjogi és compliance rendelkezések az anyagi jogban

az adózás területén	207
1. A társasági adó törvény megfelelést biztosító szabályai	208
1.1. Megfelelés az alapelvek szintjén	209
1.2. Bizonyítási teher a társasági adó törvényben	212
1.3. Jogharmonizációs záradék, megfelelés az uniós szabályoknak	215
1.4. Transzferárazás és a nemzetközi útmutatások szerepe a jogalkalmazásban	218
1.5. Fióktelepek bevallási kötelezettségei és a központ mögöttes felelőssége	222
1.6. Az adóelőleg és az adóbevallás kapcsolata és eljárási szabályai	226
2. Helyi adók	229

2.1. Az adóztatási jog és annak megosztása a központi és a helyi önkormányzat között	230
2.2. Az adókötelezettség teljesítése	234
2.3. Helyi iparüzési adó besorolása és a joggyakorlat	236
3. Személyi jövedelemadó	239
3.1. Compliance az alapelvek szintjén	239
3.2. Adókötelezettség, kifizető, adóelőleg	244
3.3. Nyilvántartás, adóbevallás	248
3.4. Nem belföldi illetőségű magánszemélyek adóztatása	249
3.5. Nemzetközi jogi normáknak való megfelelések	251
4. Általános forgalmi adó	252
4.1. Jogharmonizációs kérdések	253
4.2. Megfelelés az alapelvek szintjén	254
4.3. Adóalanyiség, adószám	256
4.4. Adóbevallás, adatszolgáltatási kötelezettségek	259
4.5. Számla és adólevonási jog	262
4.6. Közhatalmi tevékenység és közérdekű cél	270
IV. fejezet: Nemzetközi jogi adójogi compliance	273
1. A kettős adózás elkerüléséről szóló jövedelemadó-egyezmények	273
1.1. Értelmezési nehézségek: időbeliség és fogalommeghatározások	274
1.2. A hatálybalépés és alkalmazhatóság egyes kérdései	280
1.3. Az adóegyezmények és a Multilaterális Egyezmény kapcsolata	284
1.4. Rendeltetésszerű joggyakorlás elve az adóegyezményekben	285
1.5. Az egyenlő elbánás elve	291
1.6. Kölcsönös egyeztető eljárás	294
1.7. Információcsere és együttműködés az adóbehajtás területén	298
2. Az OECD/Európa Tanács multilaterális adóügyi jogsegély egyezménye	303
2.1. Előzmények	303
2.2. Az egyezmény hatálya	303
2.3. Az adóügyi jogsegély típusai	304
2.4. Kollíziós szabályok	305
3. Az USA FATCA-szabályozása	306
3.1. A szabályozás háttere	306
3.2. A FATCA szabályozás hatálya és tartalma	306
3.3. Kormányközi megállapodások a FATCA alkalmazására	308
3.4. A FATCA nemzetközi adójogi szempontú értékelése	309
3.4.1. A szabályozás előnyei	309
3.4.2. A szabályozás hátrányai	310
3.5. A magyar FATCA-megfelelés	310
4. A pénzügyi számlákat és az országonkénti jelentéseket érintő automatikus nemzetközi információcsere – az OECD közös jelentéstételi sztenderdje (CRS), valamint az országonkénti jelentések (CbCR) sztenderdje	311
4.1. A CRS-szabályozás háttere	311

4.1.1. A CRS alkalmazási köre	311
4.1.2. Az adatcsere technikai megoldása	312
4.1.3. Az adatszolgáltatási kötelezettség tartalma	312
4.1.4. Az átvilágítási szabályok	313
4.1.4.1. Egyéni számlákra vonatkozó átvilágítási kötelezettség	313
4.1.4.2. Jogalanyi számlák átvilágítása	315
4.1.5. Egyéb CRS-szabályok	315
4.1.6. A CRS magyarázata	316
4.1.7. A CAA Modell	316
4.1.8. A CRS magyar átvétele	317
4.2. Az országonkénti jelentéseket (CbCR) érintő automatikus információcsere – az OECD keretszabályai	317
4.2.1. A szabályozás előzményei	317
4.2.2. A CbCR kötelezettsége és határideje	318
4.2.3. A CbCR belső adatszolgáltatás-tartalma	318
4.2.4. A külső adatszolgáltatás határideje	318
4.2.5. A CbCR magyar átvétele	319
4.2.5.1. A CbCR alkalmazása a magyar–amerikai relációban	319
5. Az Európai Unió compliance szabályai az alapszerződésekben és az adózási irányelvekben	319
5.1. Egyenlő elbánás elve	321
5.2. Az EU-jog hatálya a nemzeti jogban	325
5.3. Az irányelv alkalmazásának a megtagadhatósága és a nem rendeltetésszerű joggyakorlás	327
5.4. Közvetlen hatály elve	330
6. Az Európai Unió adóügyi együttműködési szabályai és azok hazai átvétele	332
6.1. A Héa-együttműködési rendelet	332
6.1.1. A rendelet alkalmazása	332
6.1.2. Megkeresésre történő információcsere	333
6.1.3. Automatikus és spontán információcsere	334
6.1.4. Visszajelzés	335
6.1.5. A kézbesítés iránti megkeresés és a másik tagállamban történő adótisztviselői jelenlét	335
6.1.6. Egyidejű ellenőrzés, az információkhoz való hozzáférés és az EUROFISC	335
6.1.7. Elektronikus szolgáltatásokat nyújtó nem letelepedett adóalanyok	336
6.1.8. Információcsere és adatmegőrzés a más tagállamban letelepedett adóalany héa-visszatérítésénél	337
6.1.9. Az információcsere szabályai	338
6.1.10. Titokvédelmi szabályok	339
6.2. A Jövedéki együttműködési rendelet	340
6.2.1. A rendelet hatálya	340
6.2.2. Az jövedéki együttműködés formái	341
6.2.2.1. Információcsere megkeresésre	341

6.2.2.2. Az eljárási jelenlét	342
6.2.2.3. Az egyidejű ellenőrzés	342
6.2.2.4. A kézbesítés iránti megkeresés	342
6.2.2.5. Automatikus információcsere	343
6.2.2.6. Spontán információcsere	343
6.2.3. Az együttműködés közös szabályai	344
6.2.3.1. Elutasítási okok	344
6.2.3.2. Titokvédelmi szabályok	345
6.3. Az Adómegállapítási jogsegély irányelv	346
6.3.1. Az irányelv hatálya	346
6.3.2. Az információcsere típusai	346
6.3.2.1. Megkeresésre történő információcsere	346
6.3.2.2. Automatikus információcsere: DAC1 – Meghatározott jövedelmekre vonatkozó adatscere	347
6.3.2.3. Automatikus információcsere: DAC2 – Pénzügyi számlainformációk cseréje	348
6.3.2.4. Automatikus információcsere: DAC3 – Feltételes adómegállapítással és a szokásos piaci ár megállapításával kapcsolatos adatscere	349
6.3.2.5. Automatikus információcsere: DAC4 – Országokénti jelentések automatikus cseréje	350
6.3.2.6. Automatikus információcsere: DAC5 – Tényleges tulajdonosi adatbázis	350
6.3.2.7. Automatikus információcsere: DAC6 – A határokon átnyúló konstrukciókra vonatkozó adatscere	351
6.3.2.7.1. A DAC6 személyi hatálya	351
6.3.2.7.2. A DAC6 tárgyi hatálya	352
6.3.2.7.3. A DAC6 adatszolgáltatási kötelezettség és annak határideje	352
6.3.2.7.4. A DAC6 adatszolgáltatási kötelezettség tartalma	353
6.3.2.7.5. Változásbejelentési kötelezettség	353
6.3.2.7.6. Mögöttes felelősség	353
6.3.2.7.7. Mentesség az adatszolgáltatási kötelezettség alól	354
6.3.2.7.8. A szabályozás hatálybalépése	354
6.3.2.7.9. Ismertetőjegyek – A fő előny vizsgálatára irányuló teszt (main benefit test)	355
6.3.2.7.10. Az ismertetőjegy-kategóriák	355
6.3.2.8. Automatikus információcsere: DAC7 – A platformszolgáltatók adatszolgáltatása	355
6.3.2.8.1. Az adatszolgáltatás személyi hatálya	355
6.3.2.8.2. A jelentendő személyek	356
6.3.2.8.3. A belső adatszolgáltatási kötelezettség tartalma	357
6.3.2.8.4. Az adatszolgáltatás határideje és módja	358
6.3.2.8.5. Az adatszolgáltatási kötelezettség alóli mentesség	359

6.3.2.9. Automatikus információcsere: a DAC8 koncepciója – Az e-pénzre és a kriptoeszközökre vonatkozó adatcsere	359
6.3.2.10. Spontán információcsere az adóügyi jogsegély során	360
6.3.3. Adóisztviseleői jelenlét más tagállamban	361
6.3.4. Egyidejű és közös ellenőrzés	361
6.3.5. Kézbesítés iránti megkeresés és a visszajelzés	362
6.3.6. Titokvédelmi szabályok, banktitok	362
6.3.7. Az együttműködés elutasításának fő esetei	363
6.4. Az Adóbehajtási irányelv	364
6.4.1. Az irányelv hatálya	364
6.4.2. Az információkérésre irányuló megkeresés	365
6.4.3. A kézbesítés iránti megkeresés	365
6.4.4. A behajtás és a biztosítási intézkedés iránti megkeresés	366
6.4.5. A végrehajtást engedélyező egységes okirat	366
6.4.6. A behajtási megkeresés teljesítése	367
6.4.7. A behajtási és biztosítási intézkedés iránti megkeresésre vonatkozó közös szabályok	367
6.4.8. Jogorvoslat és a végrehajtási eljárás felfüggesztése	367
6.4.9. A behajtási kérelem módosítása és visszavonása	368
6.4.10. A behajtási kérelem elutasítása	368
6.4.11. A behajtási jogsegély elutasítása	369
6.4.12. Az elévülés	369
6.4.13. Titokvédelem	370
6.5. Az Európai Unió adóügyi Arbitrációs Egyezménye	370
6.5.1. Az egyezmény hatálya	370
6.5.2. Az egyezmény eljárási szabályai	371
6.6. Az adóügyi Vitarendezési irányelv	374
6.6.1. A szabályozás háttere	374
6.6.2. A Vitarendezési irányelv végrehajtási szabályai	374
6.7. A magyar adóigazgatás és az uniós harmonizáció	375
6.7.1. A magyar adóeljárási jogalkotás harmonizációja	375
6.7.2. A magyar állami adó- és vámhatóság uniós tagsággal összefüggő feladatai	380
7. Jogorvoslati lehetőségek a nemzeti jognak az EU-joggal való nem-megfelelősége esetén	382
V. Fejezet: Versenyjogi megfelelés	385
1. Bevezetés	385
1.1. A versenyjog célja és főbb területei, a versenyjogi megfelelés	385
1.2. Jogkövetkezmények	386
1.2.1. Közigazgatási bírság	386
1.2.2. Kizárás közbeszerzési eljárásokból	387
1.2.3. Büntetőjogi szankciók	388
1.2.4. Polgári jogi szankciók: semmisség és kártérítési perek	389

1.2.5. Egyéb negatív következmények	391
1.2.5.1. Eljárási költségek	391
1.2.5.2. Negatív sajtóvisszhang	391
1.2.6. A kockázatok kezelése – compliance (megfelelési) programok	392
1.3. A versenyjog alanyai: személyi és tárgyi hatály	392
1.4. A versenyjog területi hatálya	393
1.5. Jogforrások	394
1.5.1. A magyar versenyjog	394
1.5.2. Az uniós versenyjog	394
1.5.3. Az uniós és a magyar versenyjog kapcsolata	394
1.6. Eljáró hatóságok és jogérvényesítés	395
2. A versenykorlátozó megállapodások tilalma [Tpvt. 11. § és EUMSZ 101. cikk (1) bek.]	396
2.1. Áttekintés	396
2.2. Megállapodás és összehangolt magatartás	397
2.2.1. Csoporton belüli megállapodások	398
2.2.2. Egyoldalú magatartás kontra megállapodás	399
2.2.3. A megállapodások megjelenési formái	400
2.2.4. Összehangolt magatartás	401
2.2.5. Párhuzamos magatartás	402
2.2.6. Vállalkozások társulásának döntése	403
2.2.7. Közvetítőkön keresztül és harmadik felek révén létrejött megállapodások	404
2.2.8. Egységes és folyamatos jogsértés	405
2.3. Céljukban és hatásukban versenykorlátozó megállapodások	405
2.4. Kivételek és mentesülés a versenykorlátozó megállapodások tilalma alól	408
2.4.1. De minimis megállapodások	408
2.4.2. Csoportmentesség	408
2.4.3. Egyedi mentesülés	409
2.4.4. Kapcsolódó versenykorlátozások	410
2.5. Kartellek	411
2.5.1. Áttekintés	411
2.5.2. A versenytársak fogalma	411
2.5.2.1. Tényleges és potenciális versenytársak	411
2.5.2.2. Beszerzési és értékesítési kartellek	412
2.5.2.3. Versenytárs munkáltatók – HR-kartellek	412
2.5.3. Árrögzítés	413
2.5.4. Piacok, vevők felosztása	414
2.5.5. Tenderek felosztása	415
2.5.6. Információcsere	416
2.5.6.1. Információcsere általában	416
2.5.6.2. Információcsere iparági találkozókban és szakmai szövetségekben	418
2.5.6.3. Algoritmusok	419

2.5.6.4. Piaci információk gyűjtése	420
2.5.6.5. Compliance (megfelelési) tippek – hogyan kerülhető el az információkartell?	421
2.5.7. Kollektív bojkott	422
2.5.8. Kibocsátás visszafogása	422
2.5.9. Innováció visszafogása	422
2.6. Horizontális együttműködések	423
2.7. Vertikális megállapodások	424
2.7.1. Áttekintés	424
2.7.2. A vertikális megállapodások elemzésének lépései	425
2.7.3. Kivételek a vertikális versenykorlátozó megállapodások tilalma alól	426
2.7.3.1. Egyoldalú magatartások	426
2.7.3.2. Csoporton belüli megállapodások	426
2.7.3.3. Ügynöki megállapodások	426
2.7.3.4. De minimis megállapodások	427
2.7.4. Csoportmentesülés	428
2.7.4.1. Az uniós és magyar vertikális csoportmentességi rendeletek	428
2.7.4.1.1. A csoportmentességi rendeletek hatálya – általános szabályok	429
2.7.4.1.2. Kettős forgalmazási rendszerek és információcsere kettős forgalmazási rendszerek esetén	431
2.7.4.1.3. Más csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozó megállapodások	433
2.7.4.2. Egyedi mentesülés	434
2.7.5. Disztribúciós rendszerek	434
2.7.5.1. Kizárólagos disztribúció	435
2.7.5.2. Szelektív forgalmazási rendszerek	437
2.7.5.3. Franchise-rendszerek	438
2.7.5.4. Szabad forgalmazási rendszerek	439
2.7.6. A piaci részesedési küszöb	439
2.7.7. Különösen súlyos korlátozások	440
2.7.7.1. Vertikális árörögzítés	441
2.7.7.2. Területi és ügyfélkorlátozások (a párhuzamos import korlátozásának a tilalma)	443
2.7.7.2.1. A területi és ügyfélkorlátozások általános tilalma	443
2.7.7.2.2. Kvóta management rendszerek	445
2.7.7.3. Online értékesítés korlátozása	446
2.7.7.4. Pótalkatrészek értékesítésére vonatkozó korlátozások	448
2.7.7.5. Disztribúciós rendszertől függő területi és ügyfélkorlátozásokra vonatkozó tilalmak és azok alóli kivételek	448
2.7.7.5.1. Áttekintés	448
2.7.7.5.2. Kizárólagos forgalmazási rendszerek	450
2.7.7.5.3. Szelektív forgalmazási rendszerek	452
2.7.7.5.4. Szabad forgalmazási rendszerek	454

2.7.8. Nem mentesülő korlátozások	454
2.7.8.1. Versenytilalom	455
2.7.8.1.1. Öt évet meghaladó időtartamú versenytilalmi kötelezettségek	455
2.7.8.1.2. Post-term versenytilalmi kötelezettségek	456
2.7.8.1.3. Szelektív forgalmazási rendszer tagjaira rótt versenytilalmi kötelezettségek	456
2.7.8.1.4. Platformokon átnyúló kiskereskedelmi paritásos kötelezettségek	457
3. A gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma (Tpvt. 21. § és EUMSZ 102. cikk)	458
3.1. Áttekintés	458
3.2. A gazdasági erőfölény	460
3.3. Visszaélésszerű magatartások	461
3.3.1. Kizáró hatású visszaélések	462
3.3.1.1. Kizárólagosság	463
3.3.1.2. Felfaló árazás	463
3.3.1.3. Hűségkedvezmények	464
3.3.1.4. Árprés	465
3.3.1.5. Árukapcsolás és csomagban történő értékesítés	466
3.3.1.6. Szállítás megtagadása és elzárkózás szerződéskötéstől	467
3.3.1.7. Egyéb kizáró hatású visszaélések	467
3.3.2. Kizsákmányoló visszaélések	468
3.3.3. Diszkrimináció és egyéb típusú visszaélések	469
4. Összefonódások ellenőrzése (Tpvt. 24. § és EU Fúziókontroll Rendelet)	470
4.1. Áttekintés	470
4.2. Az összefonódás fogalma	471
4.3. A bejelentési kötelezettség fennállta	472
4.4. Végrehajtási tilalom	474
4.5. Az összefonódások elbírálása	474
5. Versenyfelügyeleti eljárások és szankciók	477
5.1. A versenyfelügyeleti eljárás	477
5.1.1. Áttekintés	477
5.1.2. Helyszíni vizsgálatok (dawn raid)	478
5.1.3. Elévülés	480
5.2. Szankciók	480
5.2.1. Eljárási bírság	480
5.2.2. Érdemi bírság	481
5.3. Együttműködés a versenyhatóságokkal	481
5.3.1. Engedékenységi politika	482
5.3.1.1. Áttekintés	482
5.3.1.2. Teljes bírságmentesség	482
5.3.1.3. Bírságcsökkentés	483

5.3.1.4. Együttműködési kötelezettség a versenyhatósággal	483
5.3.1.5. A ranghely biztosítása különböző jogrendszerekben	485
5.3.2. Egyezségi eljárás	485
5.3.3. Kötelezettségvállalás	486
5.3.4. Megfelelési erőfeszítések (Compliance Credit)	487
5.3.5. Egyéb együttműködés a versenyhatóságokkal, tevőleges jóvátétel . . .	489
5.3.6. Informátori díj	490
5.4. Jogorvoslat	491
Irodalomjegyzék	495
Jogszabályok jegyzéke	497